

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Kovas - March 9, 1966

Nr. 28

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŪKINĖ BŪKLĖ

INFLIACIJOS SPARTA KELIA VIS DIDESNIŲ RŪPESČIŲ. — JĄ SKATINA NE TIEK IŠLAIDOS VIETNAMO KARUI, KIEK KITOS VALSTYBINĖS IŠLAIDOS IR VISUOTINAS NORAS ŠIŲ DIENŲ KAINOMIS SUDARYTI GALIMAI DIDESNES ATSARGAS ATEICIAI. — NUMATOMOS PRIEŠINFLIACINĖS PRIEMONĖS: MOKESČIAI IR DAR DIDESNIS KREDITO SUVARŽYMAS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Infliacija, t. y., pinigų vertės kritimas, yra toks kasdieninis reiškinys, kad juo niekas per daug nesirūpina. Kas tačiau baido, yra inflacijos sparta, kuri turi tendencijos greitėti. Amerikoje kalbama, apie "creeping", "cramling" ir "galloping" inflacijos stadijas. Daugumas stebėtojų mano, kad šiuo metu jau esame "crawling" fazėje, nors yra ir tokių, kurie teigia, kad faktinai jau prasidėjo trečioji — zovada lekiančios inflacijos fazė.

Kokios yra to spartėjimo priežastys? Viena iš jų — karas Vietname ir ryšium su juo padidėjusios išlaidos krašto apsaugos reikalams. Jos tačiau, proporcingai imant, dar yra mažos, palyginus su II pasaulinio ir Korėjos karų išlaidomis.

II pasaulinio karo metu per metus buvo išleidžiama

karo reikalams 84 bilijonai dolerių. Ta suma sudarė 40 % visų tautos pajamų. Korėjos karo metu toji suma siekė 49 bilijonus dolerių, t. y. 13 % visų pajamų (gross national product).

Šiuo laiku atrodo, kad ryšium su karu Vietname išlaidos krašto apsaugos reikalams sieks netoli 60 bilijonų dolerių, t. y. doleriais skaičiuojant, daugiau negu buvo išleidžiama Korėjos karo metu, tačiau dėl padidėjusių visos tautos pajamų tai sudarys tik 8 su pusio nuosimčių tų pajamų.

Ir kariais skaičiuojant yra panaši proporcija. II pasaulinio karo metu kariuomenėje buvo 11,5 milijonų amerikiečių, t. y. 17 % visų darbu pajėgių piliečių. Korėjos karo metu tas nuosimtis tebuvo tik 5, o dabar kariuomenėje

netoli 3 milijonų vyrų sudaro vos 3,6 % darbu pajėgių žmonių.

Dėl viso to Vietnamo karas nėra pagrindinė inflacijos pagreitinimo priežastis. Reikia atsiminti, kad Amerikos ūkis praeitais metais "paugo" 5 su puse nuosimčių, t. y. daugiau negu bet kurios kitos valstybės. Tas augimas pareikalavo papildomų darbo jėgų. Šiandien būklė esanti tokia, kad trūksta kvalifikuotų darbo jėgų. Detroito auto fabrikai pradėjo "importuoti" šlavėjus iš Appalachijos skurdo rajonų ir moka jiems 3 dolerius į valandą.

Kas dvidešimtas Amerikos darbininkas turi du apmokamus užsiėmimus, antroje jis vidutiniškai praleidžia 13 valandų į savaitę. Idomu, kad daugiausiai du užsiėmimus turi valstybės tarnautojai, ypač pašto pareigūnai.

Skaitytantis su kainų pakilimu — bijoma, kad per šiuos metus kainos pakilsiančios 6 ar daugiau % — žmonės nori apsirūpinti galimai didesnėmis atsargomis. Tiems reikalams jos žada išleisti 10 bilijonų dolerių. Tam jos skolinasi iš bankų. Paskolų skaičius per sausio mėn. padididėjo 20 %.

Didėja ir kitos valstybės išlaidos, kurios per paskutinius 12 metų pakilo 65 %. Visos tos priežastys kartu ir veda prie zovada lekiančios — galloping — inflacijos.

Prezidentas kol kas vis dar laikosi "wait-and-see" politikos. Jis prisimena, kad 1957 ir 1959 metais administracijos priemonės prieš inflaciją prisidėjo prie recesijos iššaukimo. Jei tačiau inflacijos sparta nesumažės, prezidentas turės griebtis kokių nors priemonių. Tam dabar daromi planai.

Visų pirma, gali būti pakeltas nuosimtis už paskolas. Vėliau inflaciją bus stengiamasi stabdyti mokesčiais, kad tokiu būdu sumažinti apyvartoje esančių pinigų. Kalbama, kad mokesčiai paskiriems individams bus padidinti penkiais nuosimčiais. Pagaliau, jei karas Vietname plėstųsi, galima būtų griebtis tokių nepopuliarių ir ūkiui nesveikų priemonių, kaip kainų ir algų užšaldymo!

Planuojamas mokesčių padidinimas vedusiais porai su dviem vaikais atrodys sekantčiai: jei toji šeima uždirba į metus 5,000 dolerių,

(Nukelta į 2 psl.)

John A. Volpe, Massachusetts gubernatorius, jau tris kartus paskelbęs Vasario 16 d. deklaracijas, du kartus asmeniškai dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės sukakčių minėjimuose ir taręs lietuvių tautai prielankų žodį (tai vienintelis Mass. gubernatorius, kuris 16-kos metų laikotarpy atvyko į Lietuvos nepriklausomybės minėjimus). Pastaruoju metu gub. J. A. Volpe parodė mums naują prielankumo mostą, sutikdamas būti komp. D. Lapinsko koncertui rengti komiteto garbės pirmininku.

BOSTONE RENGIAMAS DARIAUS LAPINSKO KONCERTAS

ST. SANTVARAS

Keletą metų Darius Lapinskas buvo dingęs iš mūsų akiračio. Naujosios Anglijos konservatorijoje, Bostone, baigęs kompozicijos meno studijas, jis išvyko Vokietijon studijuoti dirigavimo ir kompozicijos mokslų pagilinti. Studijuodamas Vokietijoje, apie metus laiko jis buvo muzikinės dalies vedėjas Tuebingeno teatre, keletą metų, kaip koncertmeisteris, dirbo Stuttgarto Operoj.

Atitrukdamas nuo studijų ir darbų teatruose, D. Lapinskas komponavo, gili-

nosi į lietuviškų liaudies dainų poetiką, melodiką ir ritmiką, ieškojo naujo ir savaimingo pasisakymo muzikinėje kūryboje. 1965 m. jo planuose buvo atžymėti, kaip grįžimas į Ameriką. Čia jis visų pirma norėjo pasirodyti lietuvių visuomenei, gal tiksliau — parodyti tai visuomenei, ką jis yra išmokęs ir sukūręs. Gerai žinom, D. Lapinsko grįžimas buvo paženklintas tragišku įvykiu — jis pats buvo sunkiai sužeistas ir neteko savo vienintelės sėters Dalios...

Nors jaunystė pajėgia

Eli Goldston, Bostono Kultūros Fondo prezidentas, Bostono Gazo Co. pirmininkas, 1966 m. žiemos meno festivalio pirmininkas, komp. D. Lapinsko koncertui rengti komiteto garbės narys.

daug nesekmių įveikti ir vėl plėčiu mostu užsimoti, betgi, nors gyvenam ir sveitingame krašte, vistiek nesam namie, neturim čia savo smuikų ir būgnų, dūdų ir vargonų, savų teatrų ir orkestrų. Šalis, kur miestų ir valstybės teatrų dar nėra, kur muzikinis ir teatrinis gyvenimas laikosi komercinio pagrindo — mums nėra lengva ką nors didingesnio surengti. Galimas dalykas, jaunas ir talentingas komp. Darius Lapinskas turėjo vilties, kad jo koncertus Amerikoje surengs nors didžiosios lietuvių kolonijos. Prabėgo geras pusmetis, o tų koncertų tesurengta tik du — New Yorke ir Chicagoje... New Yorke surengtas komp. D. Lapinsko kūrinio koncertas nesusilaukė net platesnio atgarsio mūsų spaudoje. Pirmasis bandymas, berods, ir nebuvo laimingas, nors rengėjai įdėjo daug širdies ir pasiryžimo. Kitaip nuskambėjo Margučio ruoštas Lapinsko koncertas Chicagoje. Čia jau garsiau prabilo spauda, įvairūs įspūdžiai pasisklido ir visuomenėje. Autoritetingasis mūsų muzikos kritikas Vl. Jakubėnas apie D. Lapinsko kūrybines pastangas atsiliepė itin šiltai ir palankiai. Ateina gandai, kad gerą įspūdį padarė ir jo (Lapinsko) Cantata deklamata, pačiam autoriui diriguojant, atlikta vasario 26 d. Chicagoje, poeto Alg. Mackaus mirties metinių minėjime.

Bostonas komp. D. Lapinsko koncertą sukruto

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVOS JAUNIMAS NEĮVERTINA KOMUNISTŲ NUOPELNŲ

Lietuvoje šie metai nevadinami Jaunimo Metais, bet jaunimo sąjudžių atgarsis jau ir Vilniuje girdimas. Pats Sniečkus komjaunuolių suvažiavime prabilo:

-- Mes negalime pamiršti, kad buržuazinė propaganda dabar iš esmės visą savo veiklą daugiausia stengiasi nukreipti į jaunimą, stiprina savo atakas prieš komjaunimą. (Komj. Tiesa, 1966/33).

Ta pačia proga Sniečkus įvertino ir išsivijos informaciją apie tai, kas dedas Lietuvoje:

-- Reikia pažymėti, kad pastaruoju metu priešiškoji propaganda vykdoma žymiai lanksčiau, negu prieš kelerius metus. Jei anksčiau buvo bandoma paprasčiausiai neigti mūsų laimėjimus ir skleisti nepagrįstus gandus, tai dabar dažnai jie elgiasi kitaip, žinoma, neatsisakydami ir nuo savo senų šmeižikiškų metodų. Dabar buržuaziniai nacionalistai jau neneigia visko paeiliui, o daugelį mūsų laimėjimų pripažįsta, tačiau aiškina juos sau naudinga kryptimi.

Pensijos amžium žengiančio Sniečiaus kalboje (sausio mėnesio pradžioje) jau įžengė į 64-tuosius metus) prasiveržė susirūpinimas jaunimu, nebe visiškai pasiduodančiu kontrolei:

-- Turime atsiminti ir tai, kad dabartinio jaunimo pasaulėžiūra, įsitikinimai, pažintys ir būdo bruožai buvo formuojami pokario metais. Jie nepaėjo tos gyvenimo ir kovos mokyklos, kuri teko vyresniajai kartai. Kartais jaunimui atrodo, kad mūsų milžiniški pasiekimai iškovoti lengvai, o kas lengvai gaunama, tas kartais prideramai neįvertinama.

Taip išsitaręs, kad jaunimas kartais prideramai nevertina jo ir jo partijos "milžiniškų pasiekimų", Sniečkus prašyte prašė komсомolą nenuėiti kokiais nors keliais:

-- Dabar ypatingai svarbu, kad kiekvienas jaunuolis ir mergina

brangintų mūsų vyresniosios kartos iškovojimus, būtų įsitikinę mūsų santvarkos pranašumu.

Kad dažnai taip nėra, paaiškina ir Kamšalovas, svečias iš Maskvos, tenykštis vyresnysis komсомolo vadas:

-- Neretai jaunuoliai vienodai atsižvelgia į visus užsieniečius. Susidurdami su jais savo šalyje arba užsienyje, nemato skirtumo tarp mums artimų ir klasiniu atžvilgiu svetimų žmonių. Ir neretai tampa bejėgiais buržuazinės propagandos akivaizdoje. (ELTA)

* KAUNE prieš kiek laiko turėjęs progos apsilankyti Lietuvoje iš Vakarų atpasakoja pasikalbėjimą Laisvės Alėjoje:

-- Kodėl sugrąžinot šiai gatvei buržuazinių laikų vardą?

-- Todėl, kad ... buvo įsakyta nebevadinti gatvių gyvyjų vardais...

Castro: - Visi Pietų Amerikos valstybių vadai yra imperialistų vergai!...

• Valstybės Sekretoriui Dean Rusk kovo 4 d. prezidento Johnsono aktu buvo suteikti dideli įgaliojimai ir pakeltas jo autoritetas, atstovaujant JAV užsienyje.

JAV turi daug įvairių įsipareigojimų visame pasaulyje. Tuos įsipareigojimus vykdo ir prižiūri ne vien diplomatinės atstovybės. Veikia įvairiausios agentūros ir misijos, kurių darbo koordinacija jau seniai buvo reikalinga. Ta visų agentūrų priežiūra ir koordinacija priklauso Valst. Sekretoriui, veikiančiam JAV prezidento vardu.

• JAV užsienio politikos klausimuose kontraversinis Senato užsienio komisijos pirm. senatorius J. W. Fulbright pareiškė, kad toji komisija neužilgo pradedanti R. Kinijos klausimo nagrinėjimą ir tuo reikalu apklausinėjimus.

Savo pranešime senatorius pareiškė, kad kyla karo pavojus tarp JAV ir R. Kinijos. Jo nuomone, būtina ieškoti priemonių, vedančių prie abiejų valstybių susitarimo (understanding).

• Sukilimo Ghanoje metu pasipriešino tik Nkrumhos dvaro sargyba ir jai vadovavę rusų politrukai, kurių esą ir užmuštųjų tarpe.

Rusų ir kiniečių agentai, įsakyti apleisti tą kraštą, išsivežė ir visus subversyviai Afrikos valstybėse vykdyti planus.

Kompozitorius Darius Lapinskas

LAPINSKO KONCERTAS BOSTONE

(Atkelta iš 1 psl.)

rengti praėjusių metų pa-
baigoj. Iniciatoriai į Tauti-
nės S-gos namus buvo su-
šaukę visų organizacijų at-
stovus. Ten ir buvo sudary-
tas koncertui rengti komi-
tetas, kurin įeina daugiau
negu 20 asmenų, taigi, ta-
me komitete dalyvauja be-
veik visi Bostono liet. pa-
triotiniai sambūriai nuo
kairės iki dešinės. Toji vi-
nybė rodo, kad mes norim
padėti jaunam vyrui, kuris
čia gimė kaip muzikas.

Komiteto pirmininkas —
poetas Antanas Gustaitis,

jam šį kartą ir atiteko pati
sunkiausia darbu ir rūpes-
čių našta. Šioj veikloj Ant.
Gustaitis turi ne vieną "de-
šinę ranką", bet pati jud-
riausia ir veikliausia yra
Dariaus mokslo dienų drau-
gas, italų kilmės puikus vy-
ras Roberto D'Attilio. Juo-
du su Gustaičiu pasiekė ne-
paprasto laimėjimo —
Mass. gubernatorius John
A. Volpe sutiko būti Kom-
iteto garbės pirmininkas
ir pažadėjo, jei darbai leis,
dalyvauti koncerte. Garbės
komitetan įeina ir Mr. Eli
Goldston — Bostono kultū-
rinių parengimų fundacijos

BUDĖKIME IR DĖL MAŽOSIOS LIETUVOS

Sausio 15 d. sukako keturias-
dešimt treji metai, kai Klaipė-
dos kraštas, nusikratęs vokiečių
ir laikinių globėjų prancūzų val-
dymo, susijungė su savo motina
Lietuva. Šios sukaktuvės buvo
įspūdingai paminėtos ir Los An-

pirmininkas. Savo patari-
mais koncerto rengėjams
daug padėjo Bostono kultū-
riniame gyvenime plačiai
pažįstamas mūsų tautietis
p. Sidlauskas, šio miesto
meno festivalių organizato-
rius ir vadovas. Šią ir kitą
savaitę kelios Bostono radi-
jo stotys duos pasikalbėji-
mus su komp. D. Lapinsku,
ta proga bus transliuojama
jo muzika iš Dainų plokšte-
lės. Pats koncertas įvyks
Jordan Hall, šeštadienį, ko-
vo 12 d., 8 val. 30 min. vak.

Komitetas, kaip regim,
uoliai dirba. Suplukes dirba
ir komp. Darius Lapinskas.
Šiom dienom į Bostoną at-
vyksta abi solistės — Aldona
Kepalaitė, prisidės įtemp-
tos repetitijos su orkestru.
Užsimoję tą koncertą su-
rengti, pamatėm, kiek čia
yra įvairių painingų ir sun-
kumų. Visų pirma, lėšų
klauskimas, nes tik orkestrui
reikia sumokėti porą tūks-
tančių dolerių. Jeigu ir vi-
si koncerto bilietai būtų
parduoti — dar būtų defi-
citas. Teko ieškoti koncerto
rėmėjų, kurių Dariaus
"gimtajame" mieste atsirad-
o apie 80. Tik jie ir įgali-
no koncertą surengti.

Ant. Gustaičio vadovau-
jamas komitetas, kaip šian-
dien atrodo, savo įsiparei-
gojimą įveiks beveik šimtu
procentų. Belieka tikėtis,
kad Jordan Hall kovo 12 d.
vakare bus pilna klausyto-
jų.

geles mieste sausio 16 d. šv. Ka-
zimirio parapijos salėje.

Atidarydamas minėjimą, Ma-
žosios Lietuvos bičiulių draugi-
jos pirmininkas Algirdas Gla-
žė trumpai apibūdino Mažosios
Lietuvos sunkias pastangas lie-
tuviškumui išlaikyti ir vietinių
lietuvių ginklų paremtą kovą grįž-
ti prie tautos kamieno. Kartu
buvo atkreiptas dėmesys ir į ju-
rų svarbą tautai ir ypatingai į
Klaipėdos uosto reikšmę Lietu-
vai ūkiškai ir valstybiškai.

Raštu paruoštojo paskaitoj Lie-
tuvos generalinis garbės konsu-
las dr. Julius J. Bielskis atvaiz-
davo šimtmečius trukusias prū-
sų-lietuvių kovas su vokiečiais,
plūstančiais iš vakarų, o prie-
eidamas prie mūsų dienų, nuro-
dė į reikalingą nesnausti, tikintis,
kad jei Lietuva, politinėms ap-
linkyboms pasikeitus, atgautų ne-
priklausomybę, tai kad savaimė
būtų grąžintas Lietuvai ir Klaipė-
dos kraštas. Paskaitininkas pabrė-
žė, kad galėtų būti ir kitų preten-
dentių. Todėl iš anksto mes turime
įtikinti pasaulį, kad Klaipėdos
kraštas ir Lietuva yra neda-
lomas valstybinis vienetas. Tam
tikslui turime jau dabar ruoš-
ti ir leisti, pirmąjį eilę angliš-
kai, o vėliau ir kitomis didžio-
siosiomis kalbomis, knygų apie Klai-
pėdos krašto ir, apskritai, Mažo-
sios Lietuvos lietuviškumą. Lie-
tuvos neginčijamas teisės į tas
žemes ir politinę bei ekonominę
būtinybę, siejančią Klaipėdos
kraštą su savo užnugariu — Lie-
tuvą, šitam darbui iniciatyvostu-
rėtų imtis Mažosios Lietuvos bi-
čiulių draugija ir jai giminingi
junginiai, o jų pastangas turėtų
paremti didžiosios bendrinės lie-
tuvių organizacijos, stovinčios vi-
sų lietuvių tautos interesų sar-
gyboj.

Meninė daly dailių lietuvių liau-
dies dainų melodijų ir vieną mar-
šą davė jūrų skautų orkestras,
vedamas muzikės Giedrės Nasvy-
tytės — Gudauskienės. Orkestras
taip pat pradžioj sugrojo Lietuvos
himną ir vėliau "Lietuviais esame
mes gimę".

Dvi iškilios Los Angeles Dra-
mos sambūrio aktorės pateikė
žodinės kūrybos: Daila Mackia-
lienė padėklamavo ilgą Elenos
Tumienės baladę "Joninių nak-
tį", o Ona Mironienė paskaitė iš-
trauką iš Vydo "Ne sau žmo-
nės". Baladės sužavėti klausyto-
jai audringais plojimais iššaukė
pasirodyti ir jos kūrėją poetę
Eleną Tumienę, kuri dalyvavo
minėjime su savo vyru Hermanu
Tumu.

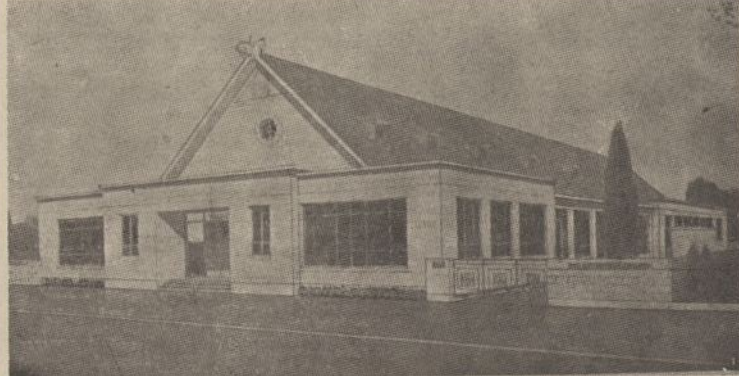
Minėjimą, kaip ir kitais me-
tais, suruošė Mažosios Lietuvos
bičiulių draugija, tik šį kartą jai
talkino Daumanto vardo šaulių
kuopa, vadovaujama Osvaldo Žad-
vydo, ir jūrų skautai, vadovauja-
mi Algio P. Raulinaičio. Gal
dėl to ir publikos šį sykį buvo
daugiau negu kitados.

Mažosios Lietuvos bičiulių
draugijos dabartinę valdybą su-
daro du ten gimę jos sūnūs: Al-
girdas Glažė, pirmininkas, ir Vy-
tautas Glažė, išdininkas, bei "na-
tralizuoti" klaipėdiečiai — Vla-
das Bakūnas, vicepirmininkas-
sekretorius, Pirmininkas Algir-
das Glažė yra jaunesniosios kar-
tos energingas vyras. Baigęs Los
Angeles valstybinę kolegiją, jis
dirba atsakingą darbą vienojame-
rikiųjų organizacijoj. Tos jo
pareigos dažnai pareikalauja jį
lankyti tolimuose kraštuose, kur
jis randa progą paskleisti žinių
ir apie lietuvių tautos kovas dėl
savo laisvės. Vladas Bakūnas yra
ilgus metus dirbęs Klaipėdos gu-
bernattrojo, vėliau buvęs Lietu-
vos generalinio konsulato Klaipė-
doj sekretorius, ir yra steigėjas
bei buvęs redaktorius pirmojo
Lietuvos jūrininkystės žurnalo
vardu Jūra.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ROBERT J. ADAMS

ATTORNEY AND COUNSELLOR AT LAW
WISHES TO ANNOUNCE THE OPENING OF HIS OFFICES
FOR THE GENERAL PRACTICE OF LAW
AT
18300 JOHN R. ST.
DETROIT, MICHIGAN 48203
883-1200
AREA CODE 313

Adelaidės (Australijoje) lietuviai pagaliau užbaigė įrengti
savo gražius namus, kurių vertė siekia 60,000 dol. Čia dabar
galės veikti lituanistinė mokykla, bus šaukiami organizacijų su-
sirinkimai, repetitijos koncertai. Tai didelis nuopelnas Adelai-
dės Lietuvių Sąjungai, kuri per 10 metų nepailstomai dirbo, kad
realizavus šį didelį dalyką.

ŪKINĖ BŪKLĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

ji prieš dabartinį mokesčių
sumažinimą mokėjo 420
dol. mokesčių į metus, da-
bar moka 290, po numato-
mo padidinimo mokės 305
dol. Šeimai su 10,000 doli-
rių pajamų į metus tie skai-
čiai būtų tokie: 1,372 —
1,114 — 1,170, t. y., ir po
pakėlimo bus mokama ma-
žiau mokesčių negu 1964 m.

Prezidentas, atrodo, no-
rėtų delsti su mokesčių pakė-
limu iki rinkimų, tačiau
paskutiniai ūkio gyvenimo
statistikos skaičiai verčia
abejoti, ar jam tai pasi-
seks. Geriausiai tai parodo
vertybės popierių kursų
svyravimas. Jis liudija in-
vestorių nervingumą.

MASKVOS PLANAS LIETUVAI

Naujame Sov. S-gos penkme-
čio plane per ateinančius pen-
kerius metus Lietuvai numato-
mos tik keturios naujos įmonės:
dar vienas cukraus fabrikas,
dirbtinės minkštos odos gamyk-
la, putliųjų verpalų fabrikas ir
žvejybos laivų remonto dirbtu-
vių dalis. Šiaip pramonės plėti-
mo srity numatoma baigti staty-
ti bei įrengti jau beveik pasta-
tytasias, jau pradėjusias veikti
įmones, būtent, Elektrėnų jėgainę,
Kėdainių chemijos kombina-
tą, kuro aparatūros gamyklą Vil-
niuje, televizorių gamyklą Šiauliuose,
šaldytuvų gamyklą Alytuje,
medvilnės kombinatą ir tri-
kotažo (mezginių) fabriką.

Pramonei ir elektros gamybai
numatomas tikslas -- 1970 me-
tais gaminti 1,7 karto daugiau,
negu dabar (t. y., vidutiniškai
didinti gamybą apie 12% kasmet).
Elektros vartiklių gamybai užda-
vinys -- padidėti 4 kartus, prie-
taisų ir automatizavimo priemo-
nių -- daugiau kaip du kartus,
audinių 2,5 -- 2,8 karto, triko-
tažo iki 2 kartų. Žemės ūkio
gamyboje reikalaujama padidinti
tik pieno gamybą iki 1,7
-- 1,8 karto ir sūrio iki 2 --
2,1 karto. Pabrėžtas reikalas di-
dinti linų pluošto ir bulvių ga-
mybą.

Plano projektas priimtas komu-
nistų partijos centro komite-
te Maskvoj ir bus pateiktas par-
tijos suvažiavimui tvirtinti. Lie-
tuvių vaidmuo tuose planuose --
vykdyti tai ir taip, kaip Mask-
voj nustatyta. (ELTA).

HELP WANTED MALE

WANTED
JOURNEYMEN
OR
1st CLASS MEN
BRIDGEPORT OPERATORS
TOOLMAKERS
LATHE OPERATORS
HARDINGE OPERATORS
VERTICAL MILL OPERATORS
&
HELPERS
Tool room experience fixtures &
gauges. Day shift. Overtime & fringe
benefits.
OLSEN MFG. CO.
4622 DELEMERE BLVD.
ROYAL OAK, MICH.
(27-31)

HELP WANTED MALE

WANTED JOURNEYMEN
OR
1st CLASS SKILLED MEN
ALL AROUND MECHANISTS
DIE MAKERS
JIG & FIXTURE MEN
TOOL GRINDERS
TOOL MAKERS
Must be able to set up. Work from
Blue Prints & Close Tolerance work.
Day shift. Steady employment for
qualified men. Fringe benefits.
APPLY CALL OR WRITE
LLOYD TOOL CO.
G 4341 S. SAGINAW
FLINT, MICH.
(25-30)

1st CLASS SKILLED
DRILL PRESS OPERATORS
HAND SCREW OPERATORS
ENGINE LATHE OPERATOR
Experienced preferred. Days or af-
ternoons. Steady work for qualified
men.
WELDALOY PRODUCTS
11551 STEPHENS, WARREN, MICH.
(22-28)

MALE

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN

TOOLROOM

MILL

MACHINE

REPAIRMEN

MUST HAVE
JOURNEYMEN STATUS.BOWER ROLLER
BEARING DIV.1181 Charlevoix
Detroit, Mich.An Equal Opportunity
Employer
(27-33)

FOSTER

WHEELER

LIMITED

ST. CATHARINES

REQUIRES

FULLY QUALIFIED

& CERTIFIED

ALL POSITION

PRESSURE
WELDERS

With boiler and pressure
vessel experience. Tests will
be given. Interviews will be
held in St. Catharines at
the plant.

81 EASTCHESTER AVE.
ST. CATHARINES, ONT.,
CANADA
(26-28)

MALE

WANTED

AUTOMATIC

SCREW MACHINE

MEN

To set up and operate Brown &
Shappe's, New Britain Gridleys
and National Acmes. Overtime,
fringe benefits. This is a perma-
nent job with many opportunities
for advancement.
APPLY

KOHN ENG. CORP.
8830 S. Telegraph
(27-28)

OWNER OPERATOR
PERMANENT LEASE

JENNIS Freight Temperature Con-
trol Division, 1960 tractor or later,
tandem axle with sleeper. For in-
formation call Charlotte, North
Carolina 704 -- 596-5131.
An Equal Opportunity Employer
(27-33)

ATIDARYK BONKĄ UGNYJE DARYTO SKONIO SAVO BIČIULIUI

Pavašink jį stipriu, atmintinu Stroh's skoniu...
vieninteliu amerikietišku alumi, darytu tiesiogine ug-
nim. Tuo būdu jis daromas, kad jį ir visi jūsų bi-
čiuliai galėtų gardžiuotis išmintinu ugnyje darytu
skoniu. Populiarusis Stroh's... turi skonį, kurį kiti
norėtų turėti.

Stroh's

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NEMIRTINGASIS ČIURLIONIS

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, dailininkas, grafikas ir kompozitorius, nėra Nobelio premijos laureatas, bet savo kūryba yra pagarsėjęs visoje Europoje. O lietuvių tautai jis yra šviesiausia ir paslaptingiausia žvaigždė kultūros padangėje.

Jis gyveno ir kūrė dviejų amžių sąvartoje, kada lietuvių tauta kentė svetimųjų spaudimą ir budo nepriklausomam gyvenimui, kada pasaulyje sparčiai kilo civilizacija, kultūra ir gerovė.

Nežiūrint turėtų galimybių nueiti kitų iškiliųjų Lietuvos sūnų keliais (Adomo Mickevičiaus, Mečislovo Karlaivičiaus ir kt.), M. K. Čiurlionis liko tvirtu lietuviu ir savo kūryba lietuvių tautos lobyną praturtino; jį mielai būtų pasisavinę lenkai, kaip jie pasisavino eilę lietuvių kilmės kūrėjų ir jais ypatingai didžiuojasi pasaulio akivaizdoje.

M. K. Čiurlionio genijus pasireiškė dailės ir muzikos kūryboje. Jeigu per trumpą savo gyvenimą jis sukūrė nemirtingų kūrinių, tai į kokias aukštumas jis būtų pakilęs ilgiau pagyvenęs ir turėjęs geresnes materialines sąlygas kurti? Antra vertus, šiandien kyla klausimas, ar jo kūryba vienoj srity būtų buvusi dar tobulesnė? Matyt, kad jo genijus negalėjo pasitenkinti vienos srities kūryba.

Jis yra gana tobulas ir dailėje, ir muzikoje.

Su M. K. Čiurlionio kūrybos pavyzdžiais mums atviros durys į tarptautines parodas, su jo muzikos šedevrais (Miško simfonija ir kt.) galime eiti į didžiulius koncertų scenas. Nuo mūsų pastangų priklauso, kad M. K. Čiurlionio vardas vis plačiau pasaulyje skambėtų.

Jo kūryba, kaip ir daugelio didžiųjų pasaulio kūrėjų, remiasi savos tautos tokiu ir gyvenimu. Kuo jo sukurti paveikslų ciklai yra menkesni už kitų tautų didžiųjų dailininkų šedevrus, kuo jo, pvz., simfonija "Miškas" yra silpnesnė už J. Sibeliaus simfoniją "Finlandia"?

Kai 1940 m. Vilniuje, persitvarkant muz. A. Mikulskio vedamam Liaudies Ansambliui reikėjo parinkti vieno kurio lietuvių muziko vardą, visi Ansamblio dalyviai vienbalsiai ir entuziastingai pasirinko vieno iš ansamblių pasiūlytą M. K. Čiurlionio vardą. Nuo to laiko mes turime LTM M. K. Čiurlionio Ansamblių, kurie tuo vardu didžiuojasi ir jį garbingai atstovauja.

Minėdami M. K. Čiurlionio 90 metų gimimo ir 55 metų mirties sukaktis, privalėtume tinkamai atiduoti pagarbą vienam iš lietuvių tautos genijų, kuris taip aukštai iškėlė jos kūrybinį pajėgumą ir garbę kitų tautų tarpe.

(e. k.)

DIRVOS NOVELĖS KONKURAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1966 metų kovo 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1966 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetu rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus. Tokiu atveju kitais metais premijuojamos dvi novelės, premijų suma 500 dol.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Lietuvos Diena Kongrese

Dešimt senatorių ir 59 atstovai, tai yra, dešimtadalis senato ir beveik 14% atstovų rūmų narių specialiais pareiškimais atžymėjo Lietuvos Nepriklausomybės dieną Jungtinių Valstybių Kongrese šių metų vasario 16 dieną. Tos dienos Kongreso Užrašų laidoj jų pareiškimai užima 28 puslapius (Congressional Records, Vol. 112, Wednesday, February 16, 1966, No. 26, psl. 2893-4, 2904-8, 3101-21, A780, A786).

Iš tų septynių dešimčių kalbų (su kun. Pr. Valiukevičiaus iš Rochesterio įžangine malda) ryšku, kad JAV Kongreso Lietuvos Problema žinoma išsamiai, Lietuvos nepriklausomybės siekimas giliai suprantamas, užjaučiamas ir remiamas geriausiais linkėjimais. Kaip svarbiausį to rėmimo ženklą, daugelis kalbėtojų pabrėžiamai priminė, kad Jungtinės Valstybės nepripažįsta ir toliau nepripažins dabartinio svetimos valdžios Lietuvoj viešpatavimo teisėtumo.

Kai kurie kalbėtojai priminė Vietnamo ryšį su Lietuvos byla ir jo poveikį Lietuvos reikale.

— Vietname kovojantieji vyrai yra akivaizdai išraiška, kaip tvirtai mes tikim visų tautų laisvę, — sakė atst. J. C. Kluczynski (D., Ill.) ir pridūrė: — Šią mūsų lietuvių draugų tokią gerbiama dieną mes tariam šilčiausius, geriausius linkėjimus lietuviams visur ir dar kartą pažadam savo pašventintą didžiulį visų laisvės idealų.

Kiti pastebėjo, kad pagalba mažųjų tautų laisvei ginti tuo tarpu vyksta kažkur labai toli nuo Lietuvos: — Šiandien Jungtinės Valstybės imas atlikti alpinantį įsipareigojimą pietryčių Azijoje, be jokio aiškaus pavidalo iš savo žmonių, iki kurio tolio turėtumėte eiti laisvinti naujos respublikos, dar ilgai skendėjusios Indokinijos miglose, kai Lietuva jau buvo tapusi valstybe, — kalbėjo atst. P. B. Dague (R., Pa.) — o štai lietuviai, krikščioniška tauta, kurios tautiečiai mūsų tarpe liudija tvirtą prisirišimą prie mūsų gyvenimo būdo. Štai žmonės, kurie pažinojo laisvę ir pastovumą, ir kurių tas patyrimas jiems tik sutirštino dabartinio jų pavergimo kančią. Peržvelgiant mūsų atsakomybę pasaulinėje scenoje, mums priklauso skaičiuoti šio faktą, kad turim prievolę lietuvių tautai. Tad, prižadėdami ir toliau padėti, padarykim tą pagalbą visiškai tikrai materialinę ir dvasinę ir tuo pačiu metu užtikrinkim juos, kad be paliovos veiksime tikslu pašalinti jų užpuolikų represes.

Atstovas J. B. Utt (R., Calif.) sakė: — Nesileiskim gluminti nei atviros krizės Azijoje, nei Sovietų tariamųjų kompromisinių nuolaidų, — gluminti — iki galimybės pamiršti visą vaizdą, tikrąją vergovės būklę tokių valstybių, kaip Lietuva.

O atst. S. S. Stratton (D., N. Y.) tiesiai pareiškė, kad: — Būtų, žinoma, nenuosekliu mums siųsti savo jaunuolius rizikuoti gyvybe dėl laisvės ir tautinio apsišprendimo į Vietnamo kovų laukus ir tuo pačiu metu nematyti, kad visiškai tokią pati padėtis, nuo kurios stengiamės apsaugoti Vietnamą, jau 26 metai yra Lietuvos žemėj... Mes privalom priešintis prieš užpuolikus ne vien Vietname. Mes turim tęsti savo pa-

stangas atstatyti nepriklausomybę ir tokių pavergtų valstybių, kaip Lietuva.

Dar kiti kalbėtojai pasisakė, kad negana žodžių, o reikia veiksmų.

Senatorius P. H. Dominick (R., Colorado) pareiškė: — Man atrodo aišku, kad 48-ji Lietuvos nepriklausomybės metinė yra dar suaktyvinti mūsų, kaip laisvų amerikiečių, netesėjimo išlaikyti ryžto egzaminą. Mūsų oficialioji laikysena Lietuvos atžvilgiu, nuo pat nelegalaus rusų tos šalies aneksavimo 1944 m., buvo drąsinimas. Mes pastoviai ir nuolat skelbėm savo geidimą matyti ją vėl išskylančią, kaip laisvą valstybę, bet žodžių neskėk pozityvi ir aiški politika.

Prisiminęs didį Amerikos ūkinį pajėgumą, senatorius tvirtino, kad visuose ūkiniuose sandėriuose su komunistinėmis valdžiomis, darant betkokią nuolaidą jiems, reikia reikalauti nuolaidų ir iš jų, būtent, politinių nuolaidų.

— Tos nuolaidos, — sakė senatorius, — už nuolaidas prekyboj gali būti tokio pavidalo, kaip atviras kelias Amerikos laikraštininkams į Lietuvą, tuo būdu suteikiant to pavergtų krašto piliečiams laisvesnį balsą pasaulyje. Mes galėtum labiau reikalauti religijos laisvės lietuviams, tebeprisirišusiems prie savo tradicijų ir tautinės sąmonės po smurtiškos, neteisėtos sovietinės okupacijos našta. Mes turėtumėm, pavyzdžiui, parduoti Rusijai kviečių tik, jeigu tuo pačiu metu gautumėm Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms mažiausią bent tokį laisvės sąlygą, koks joms teisėtai priklauso.

Atst. E. J. Derwinski (R., Ill.) siūlė nebeatidėti bent konkrečių veiksmų: — Aš vėl raginu, kad būtų įsteigtas specialus Pavergtųjų Tautų Komitetas Atstovų Rūmuose. Aš taip pat manau, jog yra reikalinga, kad Amerikos Balsas parūpintų ilgesnių ir paveiklesnių programų pralaužti komunistų propagandos sienai, perteikti tiesiai Lietuvos žmonėms. Kaip žinom, p. Pirmininke, pastaraisiais metais Amerikos Balsas siaurino programas lietuvių kalba, trumpino valandas ir silpnino pobūdį. Pagal dabartinės vyriausybės politiką, Amerikos Balsas duoda tik plikų kasdieninių žinių ir saugos įžeist Sovietų Sąjungą. Tačiau šaukūnūs Lietuvos žmonės nusipelnė tiesos. Amerikos Balsas turi būti priemonė perteikti jiems tiesos žodį, kad netaptų jų smegenys perplautos ir nesilpnėtų jų atsparumas nuolatinei tironiškų maskvinių prievartautojų propagandai.

Atst. J. M. McDade (R., Pa.) dar priekaištingesnis: Norėčiau nurodyt rimtą netesėjimą, kurs gali būti pamestas prie Kongreso slenkščio. Nuo pat pirmųjų mano dienų Rūmuose prisijungiau prie kitų kolegų, siūlančių steigti Pavergtųjų Tautų Komitetą Atstovų Rūmuose. Nei šiandien dar neturim tokio komiteto... Aš gerai žinau, kad Valstybės Departamentas ir vyriausybė priešinosi Pavergtųjų Tautų Komiteto steigimui, bet manau, kad Kongresas turi pavartoti pats savo autoritetą tokiame komitetei įsteigti, ir manau, kad turim tai padaryti šįmet. Aš nežinau kitos tokios žmonių širdis džiuginančios naujienos, kurią galėtų pranešti Amerikos Balsas, kaip pareiškimas, jog Kongresas pagaliau va-

siūlytąsias rezoliucijas dėl Baltijos ir kitų pavergtų kraštų ir kartojo viltį, kad ir senate tokia rezoliucija bus priimta.

Pareiškimuose yra įjungtas Amerikos Lietuvių Tarybos memorandumas ir net kelis kartus pakartotos New Jersey (Linden, Newarko) lietuvių susirinkimuose priimtios rezoliucijos.

(ELTA)

Tenoras Stasys Baras

STASIO BARO BALSAS NUSTEBINO VOKIEČIUS

Šiomis dienomis pasirodys tenoro Stasio Baro įdainuota arijų plokštelė, kaip St. Baras pabrėžė, šios plokštelės pirmieji skatintojai buvo Danguolė Bartukienė, kun. dr. I. Urbonas ir buv. Lietuvos operos solistas Antanas Sprindys, prieš porą metų sudarę plokštei išleisti komitetą ir iš anksto surinkę nemažai plokštelės prenumeratų. Tia pinigai saugiau stovėjo banke ir jie dabar bus panaudoti apmokant RCA studijai už plokštelės pagaminimą.

Plokštelės įdainavimo reikalus dėl St. Baro skilvio ligos kuriam laikui nusitęsė, bet praėjusio lapkričio mėn. pabaigoje, sustiprėjęs ir vėl sugrįžęs į tinkamą formą, solistas nuskrido į Stuttgartą pas ten besidarbaujantį komp. Dariusį Lapinską atlikti didžiojo savo gyvenimo uždavinio — įrašyti plokštelę.

Komp. D. Lapinskas, prieš tai tris metus studijavęs muziką Vienoje, Stuttgarto operoje dirginto pavaduotojo etate dirbo penkeris metus, Stuttgarto operos rikiuojasi penkių geriausių V. Vokietijos operos teatrų tarpe: Berlyno, Hamburgo, Muencheno, Koelno, Stuttgarto. Tad, lietuvių dirigentui ten įsitvirtinus, atsirado puiki proga ir lietuviams solistams savo plokštelę įrašymui pasinaudoti Stuttgarto studijomis ir simfoniniu orkestru. Pirmoji ten savo gražaus pasisekimo sulaukusią plokštelę įdainavo Aldona Stempušienė, o sekantis, gavęs Chicago Standard Savings & Loan Ass'n bendrovės vadovų J. Mackevičiaus, Sr. ir J. Mackevičiaus, Jr., paskolą, — mūsų mėgiamasis tenoras Stasys Baras.

Po Algimantui Mackui skirtą vakaro Chicagoje, kur kaip šedevras nuskambėjo nauja, moderni komp. D. Lapinsko "Cantata declamata" (garso ir šviesos spektaklyje), joje solo partijas dainuojant A. Stempušienė ir St. Barui, komp. D. Lapinska vėl mintyse nuvedžiau į jo pamiltąjį Stuttgartą, šį sykį užklaudamas, kaip ten pasirodė St. Baras, nurykęs įrašyti plokštelės?

— Atvirai pasakysiu, — pradėjo komp. D. Lapinskas, — kad vokiečiai buvo nustebinti jo balsu. Orkestro vadovai ir orkestrantai klausinėjo, kodėl jis neįdainuoja kurtoje nors Vokietijos operoje, Teko aiškinti, kad labai užsiėmęs Amerikoje, kad ten turi užtektinai darbo operoje ir koncertuose. Panašiai atsiliespė ir Phillips rekordavimo studijos vadovai, šia studija naudojasi nemažai vokalistų iš visų pasaulio kraštų, bet į Stasį Barą jie atkreipė rimtą dėmesį. Šalia balso vokiečius stebino St. Baro iš-

tvermė. Kad nereiktų Vokietijoje per ilgai sugaišti ir galėtų laiku grįžti į darbą Chicagoje, jis čia pajėgdavo net 4 valandas be pertraukos dainuoti arijas.

-- Mes taip ir galvojame, kad Stasys Baras -- tai arijų dainininkas, -- pertraukiau komp. D. Lapinską.

-- Nieko panašaus, -- atkirto kompozitorius, -- Negalima taip sakyti, kad vienas dainininkas gali dainuoti tik barokinę muziką, antras -- klasišinę ir t. t. Netiesa, kad Stasys Baras yra tik operų tenoras. Vakarietiški Mac'ui pagerbti vakare jis kaip tik parodė, kad gali dainuoti ir modernią muziką.

-- Taip, -- pilnai sutikau su kompozitoriumi, -- vakar Stasys Baras gražiai pasirodė ir modernios muzikos kūrinyje.

-- Tai Chicago's publikos nuopelnas, nes ji Stasį išlepio, -- dar pridūrė komp. D. Lapinskas.

Paskui mūsų pokalbis nukrypo į dabartinius kompozitoriaus ryšius su Stuttgartu. Pasirodo, kad ryšiai ir toliau pasilieka geriausiu. Gali kada nori nuvažiuoti plokštelių įrašymo ir kitais reikalais. Kas svarbiausia, kad ten geras orkestras, puiki studija ir pakili darbo nuotaika. Ir kaimo žmonės, negu JAV. Vokiečių orkestrantams pirmoje eilėje rūpi ne pinigai, o darbo atidumas ir kokybė, kuris kartais apsieiškia net entuziazmu. Tokio entuziazmo nemažai buvo parodyta įrašant tautinių šokių plokštelę, kurią išleidžia LB Kultūros Fondas. Tad visi, kurie domisi Stuttgarto orkestru ir studijomis, mielai gali krepšyti į komp. D. Lapinską Bostone. Taip pat ir D. Lapinskas netolimoje ateityje planuoja Stuttgartą įrašyti savo muzikos plokštelę.

Pokalbį su jaunuoju kompozitoriumi dar norėjosi ilgiau tęsti, bet laikas jį varžė. Pralaidžia Chicagoje dvi savaites ir kiekvieną vakarą intensyviai repetavęs naująją kantatą "Cantata declamata", jis turėjo skubėti į Bostoną, kur jo laukia didysis koncertas kovo 12 d. Jordan salėje. Tą D. Lapinskas kūrinių koncertą Bostone globoja pats Massachusetts gubernatorius, jis vyksta geriausioje Bostono koncertinėje salėje, tai įvykis, kurį ir pats kompozitorius, ir rengėjai, ir visa lietuvių visuomenė kreipia rimtą dėmesį. O tuo tarpu mes visi laukiame šiomis dienomis pasirodančios mūsų pirmąjančio tenoro St. Baro pirmosios arijų plokštelės, kuriai užsakymų jau yra suplaukę iš visų pasaulio kraštų.

VL. Ramojus

Dail. B. Jameikienė bus madų parodos komentatore, įvykstančios New Yorke kovo mėn. 13 d. Daugelis ją puikiai prisimena dar iš Vokietijos, kaip nepamainomą ir nuolatine Čiurlionio Ansamblio pranešėja. Meno studijas, pradėtas Vokietijoje, baigė Chicagoje Meno Institute, įsigydamą bakalauratą ir magistrą. Kitą magistrą orientalinio meno srityje gavo Havajų Universitete, kur 4 metus dėstė dailę. Ji yra sukūrusi eskizus lietuviškais motyvais, kuriuos P. Vaitaitienė perkėlė į puošnias vakarines sukneles. Visa tai pamatysime atsilankę madų parodon, kuri įvyks Le Cordon Bleu salėje 96-01 Jamaica Ave. šį sekmadienį, kovo 13 d., 2 v. p. p. Nuotraukoje B. Jameikienė prie savo vitražo Honolulu meno muziejuje.

M. Sato nuotrauka

Madų paroda New Yorke

Yra moterų besirūpinančių vien savo išviršinių grožiu. Pirmoje eilėje prie tokių priskiriamos filmų artistės ir daugelis turtingųjų moterų. Bet tokių yra ir pačių neturtingiausių tarpe, kurios ir sunkiausiose gyvenimo aplinkybėse tarp daugybės kasdieninių rūpesčių ir darbų, vistiek pirmą vietą skiria savo išvaizdai. Ir to niekas nesmerkia. Priešingai, paskutiniu laiku psichologai ėmė įrodinėti, kad moterys, nepraradusios noro puoštis, yra stiprios dvasios, sugebančios savo rūpesčius paslėpti, su gyvenimu kovoti ir su šypseną nugalėti.

Moterų išviršiniams grožiui palaikyti į talką ateina madų kūrėjai, pritaikydami skirtingam amžiui ir išvaizdai drabužius, šukuosenas ir t.t.

Lietuvaitės šiame krašte yra žinomos, kaip iš prigimties apdovanotos grožiu, todėl joms nereikia daug sukti galvos elegantiškai atrodyti. O jos dažnai pačios ir pasisluva, net ir modelius sukūria, tai nei kino žvaigždėmis nei turtoleimis nebūdamos puošnias ir elegantiškai atrodo.

Jau tradicija virto jų darbo, pastangų ir elegancijos demonstravimas įvairiuose JAV miestuose. Ne

pirmą kartą vyksta madų paroda ir New Yorke. Tačiau ne tai svarbu, kad mūsų lietuvių demonstruojama mums savo sugebėjimus, bet, tai, kad jos tuo būdu sukelia dideles sumas lėšų kultūriniam bei tautiniam reikalams paremti.

New Yorke vykstančioms parodoms vadovauja A. Kazickienė ir L. Baltrušaitienė.

Dirvos korespondentė kreipėsi į p. Kazickienę, vieną iš parodos rengimo komiteto vadovų:

— Ar nemanote, kad tokio pobūdžio rengimai jau visuomenei nebeįdomūs?

— Nemanau. Madų parodos plačiai rengiamos kultūringame pasaulyje ir taip pat didesnėse lietuviškose kolonijose. Lietuvės moterys jau nuo senų laikų yra labai išradingos, darbščios, tvarkingos ir taupios. Tokiose parodose yra kaip tik labai gera proga pasididžiuoti ir pasigėrėti lietuvių moters sumanumu.

— Įdomu, ką naujesnio parodysite šiais metais parodoje?

— Paroda, kaip žinote, vyksta labai gražioje, naujoje salėje, nes jau seniai mums laikas ieškoti gražesnės aplinkos. Nebijome nei

didesnių išlaidų, kviesdamos net komentatorę iš Chicago — dail. B. Jameikienę. O kas gi jos nepažįsta asmeniškai ar iš spaudos?

Juk daug kas ją prisimena dar iš Vokietijos, kai ji buvo nuolatine ir nepamainoma Čiurlionio Ansamblio pranešėja. Pradėjusi dar Freiburge, Vokietijoje, Chicagoj tėsė meno studijas ir jas apvainikavo net dviem magistrais (Chicago Meno Instituto ir Havajų Universiteto). Savo spalvotais vitražais yra dalyvavusi daugely amerikiečių ir lietuvių parodose ir laimėjusi premijų. Chicago neapsieina nė vienas didesnis kultūrinis rengimas be vienos ar kitos jos talkos. Jos padarytais eskizais P. Vaitaitienė modeliuos vakarinius drabužius, kur visur dominuoja lietuviški motyvai. Pasikviesdami ją, duodame progos N. Y'ko lietuviškajai visuomenei pasimatyti ar susipažinti su tikrai neeiline lietuve, pilna ta žodžio prasme — ambasadore.

Dantų gyd. P. Vaitaitienė jau mums matyta. Iš pirmo jos pasirodymo N. Y'ke prisiminimai nepaprastai malonūs. Ji demonstruos lietuviškoms tulpėmis išsiuvinėtas puošnias vakarines sukneles ir jos sukurtus kaukių baliui kostiumus. Be to, ji atveža newyorkiečiams labai daug vertingų dovanų, taip pat savo rankomis sukurtų, nes Dievas ją tikrai apdovanojo nepaprastai daugeliu talentų. Pagal sodžiaus meną ir B. Jameikienės piešinius ji modelyje išdegina lietuviškais motyvais lėkštes ir dėžutes. Jau kelios jų yra atsidūrusios mūsų atstovybės pas min. Kajecką ir konsulą Daužvardį, kur kitų kraštų diplomatai turi puikią progą pasigėrėti ir pažinti lietuvišką tautinį meną.

— Rodos, ir šiais metais pelną skirsite Vasario 16 Gimnazijai? Apie ją tiek daug dabar nepalankių straipsnių, tad ar nemanote, kad galėjote rasti kilnesnių tikslų?

— Deja, ne. Didesnio dėmesio vertas tik inž. V. Akamavičiaus pasisakymas spaudoje gimnazijos reikalais. Visi kiti daugiasia anoniminiai, tad labiau asmeniškai pasisakymai blai vesnio lietuvių turėtų visai neklaidinti. Tačiau, ir Adamkavičius pasisako, kad gimnazija yra reikalinga.

Be to, praėjusią vasarą buvo BALFO pirm. kun. V. Martinkus ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus ir vizitavo gimnaziją, susipažino ir rado būtinai reikalinga.

Todėl prašome visus maloniai dalyvauti rengiamojo parodoje ir padėti mums sukelti gražus pelno minėtai gimnazijai. Kuo daugiau šiais Jaunimo metais galėtume padėti lietuviškajam jaunimui Vokietijoje? O jis tikrai labai gražus ir patrijotiškas, ką rodo gausybė jų rašytų laišku būrelių vadovams.

— Ar ir šiais metais turėsite lankytojus laimėjimų?

— Už dovanas laimėjimams esame labai dėkingos dailininkams A. Bagdonui, B. Gedvilenei ir R. Ingelevičienei ir P. P. Vaitaitienei.

— Ar bus laukiami ir vyrai?

— O, žinoma, ir net miečiai. Liečiant moters eleganciją ir madas, vyrų akis visada yra budresnė ir kritiškesnė. Tad visiems iki malonaus pasimatymo parodoje kovo mėn. 13 d., 2 val. p. p., Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave. (Vaziuot Jamaica linijos traukiniu iki Woodhaven stoties). Krsp.

PRIE ATLANTO NUPIRKO SKAUTAMS STOVYKLAVIETĖ

Prieš maždaug pusantų metų mūsų lietuviškoje spaudoje pasirodė pirmoji žinutė, kad Atlanto Rajono lietuviai skautai užsidedę įsigyti savo nuosavą kampele — stovyklavietę. Senų patarimų, ir šis mažytis užsimojimas daugeliui atrodė neįgyvendinama svajonė. Šiandien, betgi, ši svajonė yra virtusi realybe, nes 1966 m. vasario 12 d. buvo pasirašyti nuosavybės dokumentai, kuriais mūsų Atlanto Rajono lietuviškoji skautija praturtėjo ilgai ieškota nuosava stovyklavietė — virš 90 akrų miško sklypu, gražiu ažuolynu, Pasirašyme dalyvavo Lietuvių Skautų Sąjungos Pirmios Įgaliotės Stovyklavietei Pirkti Komitetas, Atlanto Rajono vadeiva s. J. Raškys ir Akademikų Skautų atstovas ps. G. Kurpius.

Stovyklavietė randasi Connecticut valstijoje, prie Lisbommiestelio. Nuotolis nuo New York'o yra apie 135 mylios, nuo Boston'o apie 85 mylios, arčiau nuo kitų Atlanto Rajono vietovių. Sklypas tik siauru ruožu prieina prie 169-jo kelio, kuriuo kursuoja vietinio susisiekimo autobusai ir kuris atsimuša į New England Thruway. Per stovyklavietę yra iškirsti kirtimai-keliai, kurių vienas prieina prie nuosavo apie pusantro akro ežeriuko. Pirkimo kaina yra \$15,500. Paskola paimita pusantų metų laikotarpiui, mokant 3% palūkanas metams.

Atlanto Rajono skautų vadovybė, drauge su Stovyklavietei Pirkti Komitetu planuoja dar šią vasarą kelti trispalvę savame palapinių mieste ir todėl nedelsiant žada praveisti sekančius darbus:

1. Išplanuoti ateities stovyklavietės išdėstymą.
2. Praveisti būtiniausias valymo ir medžių pašalinimo darbus.
3. Išvalyti ir padidinti esamą ežerėlį iki 4 ar 5 akrų didumo, padarant jį tinkamu maudymuisi ir pasiiršymui laiveliais.
4. Privesti elektros srovę ir telefoną.
5. Išskirti geriamą vandens šulinį ir įvesti būtiniausias sanitarinius įrengimus.

Per pusantų metų metu Stovyklavietei Pirkti Komitetas patyrė šilto ir nuoširdaus pritrimo iš pavienių asmenų, organizacijų ir iš mūsų lietuviškos spaudos. Stovyklavietei Pirkti Komitetas reiškia didelę padėką visiems, kurie prisidėjo prie užsimoto tikslo įgyvendinimo.

Darbai dar, tiesa, nėra baigti. Dar ir ateityje šis objektas bus

reikalingas visuomenės pasitikėjimo, bet šiandien jau neturime jokios abejonės, kad toliau vienin-gai dirbant, šis mažytis kampe-

lis plačiam Amerikos žemynė tinkamai reprezentuos lietuvių tautą ir taps tikra užuovėja mūsų jaunimui ir mūsų vaikams, norintiems žengti Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės keliu.

Atlanto Rajono Lietuvių Skautų Stovyklavietei Pirkti Komit.

L. L. Ališauskas iš Toronto laimėjo 1 vietą lietuvių didžiojo slalomo ir slalomo slidžių pirmenybėse, L. Ališauskaitė -- Baltijos čempionė didžiojo slalomo slidžių pirmenybėse, J. Jonaitis laimėjo visą eilę pirmųjų vietų Baltijos ir latvių slidžių pirmenybėse ir R. Rucys -- laimėjęs pirmąją vietą vietas berniukų klasėje. Nuotraukoje nėra moterų čempionės Onos Ališauskienės. Reinis Upe nuotrauka

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
Telef. 225-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone V 7-7477 John J. Kazanekas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE
PARAMA-
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika
ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Strawberry or Cherry liqueur 5th — 3.69
2. Asbach Uralt-Import, Germ. brandy 5th — 5.49
3. Import. 5 Str. French Cognac 5th — 5.75
4. Napoleon Brandy 5th — 3.35

5. Coeur de France Cordials 5th — 2.98
6. Liebfraumilk Import. German Wine 5th — 0.98
7. Bordeaux Import, French Wine 5th — 0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija kovo 26 d. šaukia nepaprastą draugijos narių susirinkimą Čiurlionio Ansamblio namuose.

• Stepo Butrimo šeima susilaukė džiugios ir kartu jaudinančios dienos, kai prieš kelias dienas p. Butrimienė sulaukė iš Lietuvos atskridusios motinos Viktorijos Venclauskienės. V. Venclauskienė su vy-

Butrimai pasitinka Viktoriją Venclauskienę

ru buvo ištremta į Sibirą, kur vyras mirė neatlaikęs sunkios tremties. Mirė ten

ir kiti jos šeimos nariai. P. Butrimienė pirmą kartą laišku susisiekt su motina 1950 m. Po to prasidėjo ilgas ir įtemptas kelias, kol pavyko išlaisvinti 74 m. motiną iš bolševikinės vergijos.

Butrimai gyvena Clevelande, išauginę 2 sūnus, baigiančius studijuoti inžineriją.

• Aldona ir Vincas Juodvalkiai išskrido dviem savaitėm atostogų į Meksiką.

• SLA 136 kuopos narių susirinkimas įvyks sekmdienį, kovo 13 d., 12 val. 30 min. Lietuvių salėje.

Mokesčiai bus priimami nuo 12 val.

Taip pat prašoma atsiųsti pažįstamų svečių, kuriuos galima įrašyti Susivienijimo nariais.

Susirinkimo darbų tvarkoje numatyta ne tik Pildomosios Tarybos narių rinkimai, bet ir ištisa kitų svarbių bei įdomių klausimų eilė. Taip antai jau aiškėja aktualūs ir skubūs plačios broliškos narių tautos reikalai sukuriant vinių SLA seimui Clevelande liepos 11 d. surengti.

• Petras Klioriys, užpultas prie savo namų būrio jaunų padaužų, sunkiai sužalotas turėjo būti patalpintas į Mt. Sinai ligoninę. P. Klioriui lūžo dešinės rankos kaulas, be to giliai žaizdos liko veide ir kt.

• Stasys Jurgaitis, suprasdamas Lietuvių Fondo reikšmę ir nelaukdamas, kol jį bus kreiptasi (Lietuvių Fondo vėjus Clevelande rengiamas balandžio mėn.), savo iniciatyva savo įnašą jam atidavė, pasiūsdamas šimto dolerių čekį.

• Lietuvių Studentų Sąjungos Clevelando skyriaus valdyba dėkoja visiems, suteikusiems paramą rengiant ir vykdant pasisekusį Vasario 16 d. minėjimą.

Ypatingai esame dėkingi ALT Clevelando sk. ir kitoms organizacijoms už materialinę paramą, Juozui Stempuziui už technišką pagalbą, ALT S-gos skyriui už prez. A. Smetonos filmo paskolinimą ir p. J. Dundurui už filmo demonstravimą.

Esame dėkingi visiems atsilankiusiems ir mūsų pastangas parėmusiems.

LSS Clevelando Sk. Valdyba

• Sąžiningiausių patarnavimą visais draudimo reikalais, gausite paskambinę patyrusiam draudimo atstovni V. Giedraičiui tel. 944-6835.

J. P. MULL-MULIOLIS
REALTOR

Didelis pareikalavimas vienas ir dviejų šeimų namų šv. Jurgio ir šv. Vito rajone. Norintieji parduoti skambinkite UL 1-6666.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė ir Ant. Mikoliūnas
15969 Euclid Ave.
UL 1-6666

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotas

(3)

JAV savo paprastųjų pašto ženklų serijoje sausio 29 d. išleido 6 centų p. ženklą su buv. prez. F.D. Roosevelt atvaizdu.

Franklin Delano Roosevelt, (1882-1945) buvo 32-ras Amerikos prezidentas, išrinktas 1932 m. ir po to perrinktas dar tris kartus. Jam prezidentaujant kilo II Pas. karas, į kurį Amerika įstojo prieš ašies valstybes, 1941 m. su W. Churčiliu pasirašė vadinamąją Atlanto Chartą. 1943 m. Persijoje, Teherane, o 1945 m. Jaltoje, Rusijoje, turėjo pasitarimus su Stalinu dėl pokarinės Europos sutvarkymo, kur, jaubūdamas ligonis, padarė stambių nuolaidų Stalinui. Mirė 1945 m. balandžio 12 d., palikdamas viceprezidentą Harry S. Trumaną savo vietoje. Buvo stambaus masto filatelistas. Su jo atvaizdu pašto ženklus išleido ne tik JAV, bet ir kiti kraštai. Nemažiau garsi ir jo žmona Eleonora, su kurios atvaizdu pašto ženklus išleido JAV ir keli kiti kraštai.

IZRAELIS leidžia ilgesnę pašto ženklų seriją su jo žymesnių miestų herbais. Čia dedame 1 svoro p. ženklą su Tel Aviv - Yafos herbu.

Jaffa (senovėje vadinta Joppa) yra labai senas Palestinos miestas, kadaise buvęs žydų giminės Dan nuosavybė, esąs Viduržemio jūros pakrašty. Senovėje keletą kartų užimtas egiptiečių, persų, graikų ir romėnų. 68 m. jį sugriovė imperatorius Vespasianas. Čia nekurį laiką gyveno šv. Petras, buvo įsteigta krikščionių vyskupija. Vėliau įsigalėjo mahometonai, 1126 ir 1191 m. miestą buvo užėmę kryžiuočiai. 1345 m. suėgino mahometonai. XVIII amž. pradžioje atstatytas, miestas tapo svarbiu uostu. Anais laikais miestas priklausė Turkijai. 1917 m. britai Artimųjų Rytų kampanijoje miestą okupavo. Nuo 1923 iki 1948 m. jis buvo britų mandatinės Palestinos dalis, po to jungtas į naująją žydų Izraelio valstybę. 1948 m. karo metu dauguma arabų gyventojų pasitraukė. Miestas senas, nedomernus, turi šiek tiek pramonės. Gyvena apie 105,000 gyventojų. 1909 m. žydai tuoj į šiaurę už Jaffos smėlynuose pradėjo statyti kitą miestą, kurį pavadino Tel-Aviv. Laikui bėgant čia prikelia daug žydų imigrantų, kurie miestą pastatė tikrai modernų, ir Tel Avivas tapo viso Izraelio politinio, kultūrinio, meno ir mokslo gyvenimo centru. Tuoj po karo buvo laikinai sostinė, kol ją perkėlė į Jeruzalę. Dabar abu miestai sujungti į vieną. Stambi pramonė. Gyvena apie 350,000 gyventojų.

NORVEGIJA išleido pusantros kronos pašto ženklą su dail. Harald Sholbergo paveikslu "Mėnesiena kalnuose". Ženklas tamsiai mėlynos ir gelsvos spalvos.

Paveiksle parodyti Rondane kalnai, esą pietryčių Norvegijoje, viduržemio naktį, apšveisti blyškia mėnulio šviesa. Dailininkas Harald Sholberg šį paveikslą nupiešė 1914 m. Originalas šiuo metu kabo Norvegijos Tautiniame Muziejuje Oslo mieste.

ŠVEDIJA išleido 4 pašto ženklą

lus, kuriais pagerbiami 1905 metų Nobelio premijos laureatai:

Philipp Lenard (1862-1947), vokiečių mokslininkas, atradęs katodinius spindulius -- fizikos premija:

Adolf Baeyer (1835-1917), vokiečių chemikas, organinės chemijos kūrėjas -- chemijos premija:

Robert Koch (1843-1910), vokiečių gydytojas, suradęs džiuvos, choleros ir kitas bakterijas -- medicinos premija ir

Henryk Sienkiewicz (1846-1916) lenkų rašytojas, gerai pažįstamas ir lietuviams (romanas "Kryžiuočiai", apysakos "Quo Vadis?" "Dykumose ir giriose" ir kt.) -- literatūros premija.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

REIKALINGAS VYRAS
AR MOTERIS

Kamuolio žaidimo (bowling Alley) salei valyti. 7 dienos į savaitę.

PALISADES BOWL

1331 E. 260 St.

Euclid, Ohio

Dėl tarnybos teirautis telefonu 261-1715.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

MILK MAN

Major dairy has an established milk route. For qualified man. Married, not over 40 yrs. old. Steady employment, year round. Fringe benefits.

CALL DAILY 641-8777 (27-29)

MAINTENANCE MECHANIC

All phases of factory maintenance, 10 years experience required, day shift, company fringe benefits.

For appointment call Mr. Greenawalt, 481-5900. (27-28)

DESIGNERS DRAFTSMEN ENGINEERS MECHANICAL STRUCTURAL ELECTRICAL

Permanent position with expanding company. Fringe benefits.

AMERICAN MONORAIL

1111 East 200
Phone: 486-5000

(LOCATED BETWEEN EUCLID & ST. CLAIR AVE.)
SPECIAL VIA C.T.S. BUS FROM WINDERMERE BUS STATION
An Equal Opportunity Employer (26-28)

DAR GALIMA ĮSIGYTI!

įsigyti papiginta kaina Dirvos išleistas knygas.

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausai iliustruota retomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALES RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 DOL.
už keturias knygas.

— IŠKIRPTI —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI

6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
.....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Jaunosios kartos akcija Pabaltijui laisvinti

Vasario 26 d., New Yorke, Estų Namuose įvyko pabaltiečių komiteto Jungtinių Tautų akcijai — Batuno Direktorių tarybos Vykdomojo komiteto, išrinkto Baltų konferencijoje, pirmasis posėdis. Lietuvių, latvių ir estų atstovų V y k d o m a j a m e komitete bendru siūlymu prel. Jonas Balkūnas vienbalsiai išrinktas Batuno (Baltic Appeal to the United Nations) prezidentu. Viceprezidentais išrinkti: kun. Karl Lantans (Estų komitetas Jungtinėms Tautoms), Juozas Miklovas (Lietuvių Jaunimo Antikolonialinė Lyga), Dzintars R. Paegle (Latvių komitetas Jungtinėms Tautoms). Generaliniu sekretoriumi išrinktas Victor V. Vinkman (estas), reikalų vedėju kun. N. Trepša (latvis), išdininku Tonu A. Espenberg (estas), ir Vykdomojo komiteto nariais Dzintra Bungs (latvė) ir Kęstutis P. Žygas.

Posėdyje taip pat svarstyti techniniai klausimai susiję su š. m. vasario 12-13 dienomis Baltų konferencijoje priimtais dokumentais, statuto paruošimas, Jungtinių Tautų misijų lankymas ir kt. Posėdžiui pirmininkavo naujai išrinktas Batuno prezidentas prel. Jonas Balkūnas.

Prel. J. Balkūno išrinkimas vadovauti sunkiai, ilgai ir atsakingai akcijai — kelti Pabaltijo laisvės klausimą Jungtinėse Tautose teikia didelę garbę lietuviams, nes tuo pripažįstama, kad lietuviai yra baltų lyderiai šioje akcijoje už

Prel. Jonas Balkūnas

Pabaltijo laisvę. Tas neraišytas lietuviams pripažinimas bene pirmą kartą tapo masiniai patvirtintas Lapkričio 13-sios manifestacijos metu. Prel. Jonas Balkūnas, kaip Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti garbės pirmininkas, buvo ir liko laisvės žygio į Jungtines Tautas dvasiniu vadu. Be to, Prelatas yra gerai žinomas Centro ir Rytų Europos kilmės amerikiečiams, jų tarpe ir čia gimimais pabaltiečiams, kurių organizacijai jis jau daugelį metų vadovauja. Pagal besireiškiančių trijų tautų žmonių sudėtį, Batuną drąsiai galime pavadinti jaunosios kartos akcija. Šita negirdėta naujovė gal apspres ir akcijos dinamizmą. Jaunųjų balansą Batune nesuardo, bet teisingiau, praturtina ir papildo tokie vyresniosios kartos atstovai, kokių yra prelatus Balkūnas.

Juozas Miklovas

WORCESTER

KONCERTAS LF PAREMTI

LB Worcesterio apyl. Komitetas Lietuvių Fondui remti rengia kovo 19 d., 6:30 val. vakare koncertą Aušros Vartų parapijos salėje. Koncerto programą atliks dirig. komp. J. Kačinskis vadovaujamas Bostono lietuvių šv. Petro parapijos mišrus choras ir solistai — sopr. D. G. Bundza ir bos. V. Prapuolenis.

• Dail. Vytauto Igno grafikos ir tapybos paroda rengiama kovo 24-27 d. Maspetho parapijos salėje. Parodą globoja New Yorko skautams remti tėvų komitetas.

Dail. Vytautas Ignas, kurio paroda atidaroma New Yorke.

Paramos metinis susirinkimas

Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos nariai vasario 27 d. keturioliktą kartą rinkosi į savo metinį susirinkimą išsiaiškinti ir aptarti visą eilę mūsų kooperatinio gyvenimo aktualijų ir svarbių klausimų. Taigi ta proga pravartu būtų paminėti, kad Parama, kurioje yra susitelkę bendro tikslo siekti gerokai virš 2000 narių, tai nėra kokia paprasta eilinė, bet stipri ir tvirta ekonominė organizacija. Jos veikimas ekonominė plotmė yra giliai įleidęs šaknis, o tas rodo visuomenės pasitikėjimą ir pritarimą. Paramos susirinkimai yra vieni iš gausiausių Toronte, kuriuose balanso skaitlinės ir jų sustatymas vaidina labai svarbų vaidmenį.

Pradėdamas susirinkimą valdybos pirmininkas H. Stepaitis paminėjo, kad iš mūsų kooperatinės šeimos 1965 m. bėgyje nuėjo į amžinastį šie: Pijus Aušrotas, Petras Baliukonis, Jonas Gatautis, Petras Jurkštas, Augustas Kunkis, Silvestras Nalivaika, Adolfas Novicki, Juozas Šipelis, Aleksas Telyčėnas, Petras Traškevičius, Juozas Vilkas ir Pranas Žutautas. Jie buvo pagerbti susikaupimu.

Praėjusio metinio susirinkimo protokolą, o kartu J. Strazdo ir H. Stepačio paaiškinimus prie ankstyvesnių susirinkimų protokolų perskaitė sekretorius S. Grigaliūnas. Po to pirmininkas H. Stepaitis padarė pranešimą apie Paramos 1965 m. veiklą. Pažymėjęs audringą praėjusių metų pradžią, nusakė ir tai, su kokiais laimėjimais tie metai buvo baigti. Dėka narių ir valdomųjų organų gražaus bendradarbiavimo, praėjusieji metai mums davė gražius rezultatus. Tautų tojų skaičius paaugo, o kartu ir visos balanso pozicijos padidėjo. Valdyba turėdama visa tai minty, nedidinant procentų už paskolas, nutarė nuo šių metų balandžio mėn. 1 d. mokėti už paprastų indėlių sąskaitoje laikomas santaupas 4 3/4 %. Ryšium su piniginių operacijų didėjimu, narių patogumui, Parama bus atidaryta iki 3 val. po pietų. Kitaip sakant, įėjimo laikas į Paramą pratęsiamas 1 1/2 valandos.

Apie Paramos finansinius reikalus pranešimą padarė ižd. E. Yurkus. Pagal patiektas metines finansines apyskaitas 1965 m. gruodžio 31 d. jos aktyvai sudarė \$2,420,996. Jų svarbiausioji pozicija nekilnojamo turto paskolos \$1,478,381 ir asmeninės — \$537,310. Balanso pasyvo svarbiausios sumos yra šėrai \$579,771 ir indėliai \$1,592,331. Balansas rodo mūsų banko bendrą stovį nuo jo įsisteigimo, kuris yra visų Paramos narių, valdomųjų organų ir tarnautojų per eilę metų įdėtų pastangų veidrodys.

Kredito komiteto pirm. L. Šeškus darydamas pranešimą pažymėjo, kad 52 posėdžiuose buvę svarstyta 266 pareiškimai ir išduota paskolų \$1,133,915.25 sumoje.

Toliau ėjo priežiūros k-to pirm. Aug. Kuolo ir revizoriaus pranešimai. Kaip iš pranešimų paaiškėjo, Paramos darbas buvo sėkmingas ir darnus.

Pagal pelno — nuostolio sąskaitą Paramos 1965 m. pelnas \$37,931 buvo paskirstytas šiaip: į garantijų fondą \$9,336, dividendas už

šėrus nariams \$25,895, Toronto šeštadienei mokyklai \$1,000, Vasario 16 gimnazijai \$500, jaunimo kongresui \$400, Varpo chorui \$400 ir Vycio sporto klubui \$400.

1966 m. pajamų — išlaidų sąmata buvo priimta be pakeitimų. Toliau ėjo rinkimai į valdomuosius organus. Į valdybą išrinkta H. Stepaitis, į kredito komitetą — M. Abromaitis ir į priežiūros — A. Jucys.

Einamuose reikaluose buvo keliama daugelis įvairių klausimų ir išsiaiškinta kiti mūsų kooperatinę veiklą liečiantieji reikalai. Susirinkimas praėjo gražiai, jaukioje ir darbingoje dvasioje. pb

• KLB Toronto apylinkės tarybos posėdis kviečiamas kovo 27 d., 3 val. p. p. šv. Jono Kr. parapijos patalpose. Be įvairių bendruomeninių reikalų svarstymo, yra numatyta ir naujos apylinkės valdybos rinkimai.

• Skautų Kaziuko mugė, įvykusi Priskikėlio parapijos salėje vasario 27 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Į mugę suvažiavo ir suėjo nemažai tautiečių, kurie išpirkto kuone visas pardavimui išstatytas gėrybes.

• Kanados Lietuvių Fondo įnašai jau artėja prie 23,000 dol. Pagal vadovybės numatytą šių metų planą fondo įnašai gale metų turėtų siekti 35,000 dol.

• Jonas Vaitkus, palikęs Toronte šalčius, nuvyko į Floridą ir ten saulės atokaitoj praleido apie trejetą savaitę.

• ALT Miami skyrius Vasario 16 d. minėjimo proga paskyrė aukų ir lietuviškai spaudai. Per dr. St. Tamosaitį į Dirvą atsiųsta 10 dol. Miami lietuviams už auką dėkojame.

• Jau yra gauta V. Dalgirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, šeštoji laida. Terros išleista. Kietais viršeliais. Kaina 6 dol. Galite įsigyti Dirvoje.

Lietuvių Kredito Kooperatyvo Parama valdyba metinio susirinkimo metu vasario 27 d. Toronte. Prie mikrofono sekr. S. Grigaliūnas. Prie stalo sėdi iš kairės: pirm. H. Stepaitis, ižd. E. Jurkevičienė-Yurkus, vicepirm. P. Bastys, valdybos narys dr. J. Yčas ir revizorius Mr. Ch. Welch. Apačioje susirinkimo dalyviai.

S. Dabkaus nuotraukos

Antanas Pavasaris dainuoja pavasariui

Kovo mėn. 12 d., šeštadienį, Jaunimo Centro salėje įvyks tradicinis "Laiškai Lietuviams" žurnalo koncertas. Žurnalą jau daugelį metų leidžia tėvai jėzuitai. Redaguoja tėvas Kęstutis Trimakas, S.J.

Žurnalo metiniai parengimai neeiliniai: kas kartą stengiamasi koncerte patiekti klausytojams ką nors naujo ir originalaus, nematyto ir negirdėto.

Šiais metais pavasario koncerte programą atliks lyrinis tenoras Antanas Pavasaris, Caraco miesto operos solistas, atvykęs iš Pietų Amerikos ir čia pastoviai apsigyvenęs.

Sol. Antanas Pavasaris

Nors lietuvių spaudoje mums teko mažai skaityti apie mūsų tautiečio pasisekimus Pietų Amerikoje, dalyvaujant radijo ir televizijos programose, o taip pat atliekant pirmąsias roles įvairiose operose, tačiau ar-

tėjant jo koncertui, šandieną malonu prisiminti didžiųjų Pietų Amerikos laiškai Lietuviams" žurnalo kritikų atsiliepimus apie Antano Pavasario meniškumą sugebėjimus. Pavyzdžiui "Universal" ir "Religion" laikraščių muzikos recenzentai E. F. Calcagno ir J. M. Clemonete Antaną Pavasarį apibūdina kaip dainininką, turintį labai gražų, gerai apvaldytą lyrinio tembro tenoro balsą. Pagal recenzentų nuomonę lietuvių pasisekimas operose "Traviata", "Carmen", "Figaro Vestuvės" ir "Meilės Elekširas" buvo garantuotas ir publika labai šiltai įvertintas. Besiklausant su prof. Žilėvičium A. Pavasario įdai nuotos juostos, noris tikėti, kad svetimtaučio muzikos kritikų įvertinimas nėra perdėtas. Nors juostoje dainininko balsas paprastai deformuojamas, tačiau ir iš "atspindžio veidrodyje" galima spręsti, kad jis turi labai malonų lyrinį tenorą, gerai valdo balsą ir muzikaliai dainuoja.

Šio rečitalio programoje girdėsime arijas iš operų "Perlų žvejotojai", "Eugenijus Oneginas", "Meilės Elekširas", "Carmen" ir eilę savųjų bei svetimtaučio kompozitorių dainų.

Laukiame Antano Pavasario dainuojant pavasariui. Antanas Nakas

• "Laiškai Lietuviams" žurnalo metinis parengimas įvyks š. m. kovo mėn. 12 d. Jaunimo Centro salėje, Chicagoje.

Koncerto programą išpildys lyrinis tenoras Antanas Pavasaris, atvykęs iš Venecuelos ir dainavęs Caraco miesto operoje pirmąsias tenoro partijas.